

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 431/2025-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Barborou Volárovou, advokátkou Kukučínova 11, Piešťany, proti rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5Co/157/2019-1253 z 27. septembra 2022 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Cdo/40/2023 z 19. júna 2024 a proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (pôvodne Okresného súdu Bratislava II) v konaní sp. zn. B2-6C/150/2006 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkami v civilnom spore, a to krajského súdu o jeho odvolaní a najvyššieho súdu o jeho dovolaní. Okrem toho žiada vysloviť porušenie základných práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom mestského súdu, na ktorý od júna 2023 prešiel výkon súdnictva z okresného súdu.

II.

2. Obchodná spoločnosť sa žalobou z roku 2006 proti žalovanému štátu domáhala náhrady škody, ktorá jej mala byť spôsobená tým, že nemohla obchodovať so spotrebiteľskými baleniami liehu, ktoré jej boli v dôsledku nezákonných rozhodnutí colných orgánov zaistené v jej daňovom sklade. Okresný a krajský súd rozsudkami z rokov 2007 a 2009 rozhodli, že základ nároku obchodnej spoločnosti je daný. Tieto rozsudky však boli zrušené na mimoriadne dovolanie generálneho

prokurátora uznesením najvyššieho súdu z januára 2012. Toto uznesenie najvyššieho súdu však bolo pre nedostatok zdôvodnenia prípustnosti mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora zrušené nálezom ústavného súdu z februára 2013. Najvyšší súd však uznesením z apríla 2014 znova zrušil rozsudky okresného a krajského súdu z rokov 2007 a 2009 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie s tým, že medzi nezákonnými rozhodnutiami colných orgánov a škodou obchodnej spoločnosti nie je príčinná súvislosť, keďže aj keby balenia liehu neboli nezákonne zaistené, tak by s nimi nebolo možné obchodovať, keďže mali falošné označenia. Ústavný súd ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti proti tomuto uzneseniu najvyššieho súdu uznesením z marca 2015 odmietol ako zjavne neopodstatnenú, keďže najvyšší súd prípustnosť mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora dostatočne odôvodnil a záver najvyššieho súdu o neexistencii príčinnej súvislosti vecne nepreskúmal, keďže uznesenie najvyššieho súdu nebolo konečné.

3. Po vrátení veci okresnému súdu žalujúca obchodná spoločnosť navrhla, aby do konania na jej miesto vstúpila zahraničná spoločnosť, na ktorú žalobou uplatnenú pohľadávku postúpila zmluvou. Súhlas so vstupom do konania za zahraničnú spoločnosť podpísal advokát na základe plnomocenstva, ktoré mu udelila zahraničná spoločnosť, za ktorú na základe ani na výzvu súdu nepredloženého plnomocenstva mal konať splnomocnenec. Žalovaný štát so zmenou žalobcu nesúhlasil, odôvodňujúc to neplatnosťou postúpenia, keďže nebolo preukázané oprávnenie splnomocnenca, ktorý zmluvu o postúpení podpísal. Po tom bol v júni 2015 na majetok žalujúcej obchodnej spoločnosti vyhlásený konkurz.

4. Okresný súd uznesením z februára 2016 návrhu na zmenu žalobcu pre nesplnenie procesnej podmienky (súhlas nového žalobcu so vstupom do konania) nevyhovel. Zo žalobcom predložených listín nevyplývalo oprávnenie splnomocnenca, ktorý za zahraničnú spoločnosť udelil plnomocenstvo advokátovi, ktorý súhlas so vstupom do konania podpísal. K námietkam žalovaného štátu o neplatnosti postúpenia uviedol, že pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu sa skúmajú len procesné podmienky a posúdenie hmotnoprávných predpokladov právneho nástupníctva je predbežnou otázkou dôležitou až pre rozhodnutie vo veci samej. V decembri 2016 sťažovateľ ako konkurzný správca žalujúcej spoločnosti doručil okresnému súdu súhlas s pokračovaním v konaní. Okresný súd uznesením z júna 2017 opravil záhlavie uznesenia o nevyhovení návrhu na zmenu žalobcu v časti označenia žalobcu tak, že žalobcom je sťažovateľ ako konkurzný správca úpadcu a toto opravné uznesenie aj s opravovaným uznesením súdu z februára 2016 o nevyhovení návrhu na zmenu žalobcu doručil sťažovateľovi.

5. Okresný súd rozsudkom z októbra 2018 žalobu sťažovateľa pre nedostatok jeho vecnej legitímácie zamietol. Pri tom prihliadol na to, že postúpenie pohľadávky žalovanému štátu (dlžníkovi) oznámila žalujúca obchodná spoločnosť (postupca – pôvodný veriteľ). Z § 526 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého dlžník nie je oprávnený dožadovať sa preukázania zmluvy o postúpení, ak mu postúpenie oznámi pôvodný veriteľ, vyvodil, že žalovaný štát sa nemôže dovolávať neplatnosti zmluvy o postúpení. Neplatnosti zmluvy o postúpení by sa dlžník mohol dovolávať len vtedy, ak by postúpenie pohľadávky zmluvou preukazoval nový veriteľ. Vychádzal tiež z právneho názoru, že oznámenie o postúpení pohľadávky zakladá vecnú legitímáciu nového veriteľa na vymáhanie postúpenej pohľadávky bez potreby riešiť platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky ako predbežnú otázku. Ďalej okresný súd uviedol, že žalobe sťažovateľa nemohol vyhovieť aj z dôvodu, že je viazaný záverom najvyššieho súdu o neexistencii príčinnej súvislosti

medzi nezákonnými rozhodnutiami a škodou. K tomu odcitoval závery najvyššieho súdu o tom, že príčinou škody bolo, že zaistené balenia liehu boli označené falošnými kontrolnými páskami.

6. Proti rozsudku okresného súdu sa sťažovateľ odvolal. Namietol nesprávnosť záveru okresného súdu o nedostatku jeho vecnej legitímácie, keď neprihliadol na to, že žalovaná pohľadávka je v konkurze zapísaná do súpisu majetku úpadcu a nik ju žalobou nežiadal zo súpisu vylúčiť a postúpenie pohľadávky mal súd povinnosť skúmať vzhľadom na námietky žalovaného. Namietol nesprávnosť záveru o nedostatku príčinnej súvislosti. Nesúhlasil so záverom súdu, že obchodovanie s baleniami liehu s falošným označením je v rozpore s dobrými mravmi a že protiprávnosť kontrolnej pásky sa automaticky prenáša aj na balenia liehu. Podľa sťažovateľa sú kontrolné pásky a balenia liehu samostatné veci, vzťah ktorých upravujú osobitné predpisy, a nie Občiansky zákonník. Poukázal na to, že balenia liehu v daňovom sklade sú v režime pozastavenia dane, kedy s nimi možno obchodovať aj bez označenia kontrolnou páskou a zákaz predávať neoznačené balenia liehu, za ktoré sa považujú aj balenia liehu s nepravým označením, sa vzťahuje len na predaj mimo režimu pozastavenia dane.

7. Krajský súd ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom rozsudok okresného súdu potvrdil. Stotožnil sa so záverom okresného súdu o nedostatku vecnej legitímácie sťažovateľa, keďže prevod pohľadávky bol preukázaný zmluvou o postúpení pohľadávky, čo žalovaný štát nespochybnil. Argument sťažovateľa, že právo úpadcu k žalovanej pohľadávke preukazuje jej zápis do súpisu majetku, považoval za účelový, keďže to sťažovateľ začal tvrdiť až po tom, keď okresný súd nepripustil vstup zahraničnej spoločnosti do konania. Krajský súd sa stotožnil aj so záverom okresného súdu o neexistencii príčinnej súvislosti, keďže obchodovať možno len s označenými baleniami liehu a za neoznačené sa považujú aj balenia s falošným označením.

8. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré bolo ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom najvyššieho súdu zamietnuté s tým, že žalovanému štátu, no advokátom nezastúpenému, sa proti sťažovateľovi priznáva náhrada trov dovolacieho konania, o ktorých mestský súd právoplatne rozhodol uznesením z januára 2025 tak, že žalovanému štátu výšku trov dovolacieho konania neurčil.

9. Sťažovateľ porušenie procesných práv v miere porušenia práva na spravodlivé súdne konanie podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) videl v nedostatku vysporiadania sa krajského súdu s jeho odvolacou argumentáciou o vecnej legitímácii a príčinnej súvislosti. Namietal, že krajský súd sa nevyjadril k odvolacím námietkam, že vecnú legitímáciu úpadcu preukazuje zápis žalovanej pohľadávky do súpisu majetku a že postúpenie pohľadávky mal súd skúmať vzhľadom na námietky žalovaného štátu. Poukázal na to, že konštatovanie krajského súdu, že žalovaný štát prevod pohľadávky nespochybnil, nie je pravdivé. Keďže žalovaný štát postúpenie pohľadávky spochybnil a následne sťažovateľ zapísal pohľadávku do súpisu majetku úpadcu, tak medzi stranami nebolo sporné, že pohľadávka patrí úpadcovi. Sťažovateľ namietal procesné pochybenia okresného súdu pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu, ktoré krajský súd nenapravil. Namietal, že okresný súd o návrhu na zmenu žalobcu rozhodol počas pre konkurz na majetok žalujúcej spoločnosti zo zákona prerušeného konania. Poukazuje na to, že potom, keď sťažovateľ ako správca žalobcu doručil súhlas s pokračovaním v konaní, mal okresný súd opätovne rozhodnúť o návrhu na zmenu žalobcu, keďže pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu sťažovateľ ako správca nebol účastníkom konania, a tým bol porušený princíp

dvojinštančnosti. Sťažovateľ namietal, že krajský súd sa pri závere o nemožnosti obchodovať s baleniami liehu nevysporiadal s jeho argumentáciou, že boli v režime pozastavenia dane, kedy s nimi bolo možné obchodovať aj bez označenia, a zákaz predávať neoznačené balenia liehu, za ktoré sa považujú aj balenia s nepravým označením, sa vzťahoval len na predaj mimo režimu pozastavenia dane.

10. Najvyšší súd k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP uviedol, že odôvodnenia rozsudkov okresného a krajského súdu zrozumiteľne vysvetľujú posúdenie žaloby vo vzťahu k vecnej legitímácii, ako aj príčinnej súvislosti. K námietke, že o návrhu na zmenu žalobcu okresný súd rozhodol počas prerušeného konania, uviedol, že táto vada bola zhojená, keď okresný súd po doručení súhlasu sťažovateľa s pokračovaním v konaní uznesenie o nepripustení zmeny žalobcu doručil sťažovateľovi. Preto nebol sťažovateľ ukrátený na svojich právach. Dodal, že ak s uznesením o nepripustení zmeny nesúhlasil, mohol proti tomu podať odvolanie, čo neurobil.

11. Sťažovateľ okrem toho v dovolaní podľa § 421 CSP namietol aj nesprávne právne posúdenie. Najvyššiemu súdu položil tri otázky. Dvomi, ktoré sa týkali uplatnenej škody, sa pýtal, či sú balenia liehu s falošným označením nachádzajúce sa v daňovom sklade v režime pozastavenia dane vecou neobchodovateľnou. Sťažovateľ nesúhlasil so záverom dovolacieho súdu, ktorým boli okresný a krajský súd viazané, že s nezákonne zaistenými baleniami liehu nebolo možné obchodovať z dôvodu, že mali falošné označenie, keďže tento záver nezodpovedá právnej úprave účinnej v čase vzniku škody. Podľa sťažovateľa je správny jeho názor, že neoznačené balenia liehu, za ktoré sa považovali aj tie s falošným označením, nemohli byť vo voľnom daňovom obehu, no mohli byť v daňovom sklade v režime pozastavenia dane. Podľa sťažovateľa je nesprávny právny záver súdov, že protiprávnosť označenia sa prenáša aj na balenia liehu, keďže balenia liehu a označenia sú samostatné veci, čo vyplýva zo zákonnej úpravy o zmene označení, keď sa balenia liehu v daňovom sklade preoznačovali z dôvodu skončenia platnosti pôvodných označení novými označeniami. Treťou otázkou sa pýtal, či jeho aktívnu vecnú legitímáciu preukazuje zápis žalovanej pohľadávky do konkurznej podstaty žalobcu. Podľa sťažovateľa zápis žalovanej pohľadávky do súpisu majetku preukazuje vlastníctvo úpadcu k tejto pohľadávke.

12. Najvyšší súd sa otázkami o škode nezaoberal, keďže od ich vyriešenia nezáviselo rozhodnutie krajského súdu. Hoci krajský súd poukázal na nedostatok príčinnej súvislosti, ak by aj existovala, sťažovateľ by bol pre nedostatok vecnej legitímácie neúspešný. Najvyšší súd otázku vecnej legitímácie vyhodnotil ako prípustnú a po jej vyriešení konštatoval správnosť záveru krajského súdu. Najvyšší súd vychádzal z toho, že aktívnou vecnou legitímáciu je hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatňované právo, a preto je jej preskúmanie súčasťou každého konania bez ohľadu na to, či to je namietnuté. K tomu uviedol, že súpis majetku podstát je listinou, ktorá správcu oprávňuje speňažiť majetok. To však nemožno stotožniť s vlastníctvom. Zahrnutím majetku do súpisu sa nikdy nemení vlastníč. Najvyšší súd poukázal na záver ústavného súdu, podľa ktorého zápis majetku tretej osoby do súpisu konkurznej podstaty nie je skutočnosťou, ktorej dôsledkom je strata vecnej legitímácie vlastníka domáhať sa ochrany vlastníckeho práva (III. ÚS 321/2018). K tomu dodal, že úpadca vecnú legitímáciu stratil postúpením žalovanej pohľadávky, a preto ju nemôže mať ani správca bez ohľadu na zaradenie pohľadávky do konkurznej podstaty.

III.

13. Argumentácia sťažovateľa v ústavnej sťažnosti, ktorá je prepisom častí odvolania, dovolania, odôvodnení rozsudkov okresného, krajského a najvyššieho súdu, je poznamenaná nedostatkom akejkoľvek snahy o abstrahovanie otázok, ktorých nesprávne zodpovedanie malo viesť k porušeniu ústavných práv sťažovateľa. Zjavná argumentačná nesústredenosť sa prejavuje nielen v neprimeranom textovom rozsahu (57 strán), ale aj v tom, že v návrhu nálezu sťažovateľ namiesto k ústavnej sťažnosti priloženého rozsudku najvyššieho súdu ako zásah do svojich ústavných práv zjavne mylne, zrejme v dôsledku techniky „kopíruj a vlož“, označuje iný, s vecou nesúvisiaci rozsudok.

14. Napriek charakteru argumentácie sťažovateľa možno abstrahovať, že namieta nevysporiadanie sa súdov s jeho námietkou, že žalovaný štát namietol platnosť postúpenia. Namieta, že okresný súd o návrhu na zmenu žalobcu rozhodol počas pre konkurz zo zákona prerušeného konania, čím mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom. Podľa sťažovateľa mal okresný súd o návrhu na zmenu žalobcu opätovne rozhodnúť potom, ako súhlasil s pokračovaním v konaní. Nesúhlasí so záverom, že táto procesná vada bola zhojená, a vytýka mu, že tieto pochybenia okresného súdu nenapravil. Najvyššiemu súdu vytýka, že vyriešil iba otázku zápisu pohľadávky do súpisu majetku, no bez toho, aby prihliadol na osobité okolnosti týkajúce sa jeho vecnej legitimácie (namietnutie neplatnosti postúpenia žalovaným, rozhodnutie počas prerušeného konania).

15. Sťažovateľ namieta nedostatočné odôvodnenie rozsudkov aj v časti záveru o neexistencii príčinnej súvislosti. Namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s odvolacou a najvyšší súd s dovolacou argumentáciou. Namieta, že sudy neodôvodnili, prečo sa nezaoberali jeho argumentáciou o tom, že treba posúdiť, v akom daňovom režime boli zaistené balenia liehu, čo bolo rozhodujúce pre posúdenie toho, či bolo možné obchodovať aj s falošne označenými baleniami liehu, ktoré boli v daňovom sklade, no ešte neboli dané do daňového obehu. Sudy vychádzali z nesprávneho záveru, že balenia liehu museli byť označené kontrolnými páskami, aj keď boli v režime pozastavenia dane. Sťažovateľ nesúhlasí so všeobecným konštatovaním najvyššieho súdu o tom, že rozsudky okresného a krajského súdu zrozumiteľne vysvetľujú posúdenie nároku aj vo vzťahu k príčinnej súvislosti. Namieta aj nevyriešenie dovolacích otázok o príčinnej súvislosti najvyšším súdom, pričom opätovne kritizuje správnosť ich vyriešenia okresným a krajským súdom.

16. Sťažovateľ napokon žiada vysloviť porušenie ústavných práv podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru neprimerane dlhým postupom okresného a následne mestského súdu v konaní o jeho žalobe.

IV.

17. Vo vzťahu k postupu okresného, následne mestského súdu v konaní o žalobe sťažovateľa je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Je tomu tak z dôvodu, že ústavná sťažnosť musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv. Ak v čase podania ústavnej sťažnosti už nemôže dochádzať k porušovaniu práva, ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená, keďže konanie o nej už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

To je akceptované aj Európskym súdom pre ľudské práva (Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009). Namietané konanie pred okresným súdom bolo vo veci samej právoplatne skončené ešte pred podaním ústavnej sťažnosti. Hoci v čase podania ústavnej sťažnosti nebolo mestským súdom rozhodnuté o trovách dovolacieho konania, pričom sa dalo predpokladať, že procesne úspešnému, no advokátom nezastúpenému žalovanému štátu žiadne trovy neprizná, tak medzičasom mestský súd o trovách dovolacieho konania právoplatne rozhodol. Súčasným postupom mestského súdu tak nedochádza k porušovaniu ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. V rozsahu proti rozsudku krajského súdu nie je daná právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP, keď namietol porušenie procesných práv v miere porušenia práva na spravodlivý proces, a to na základe rovnakých skutočností ako tých, ktoré namieta v ústavnej sťažnosti (nedostatočné odôvodnenie, nevysporiadanie sa s rozhodujúcou argumentáciou, nesprávny postup pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu) a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia rovnakých právnych otázok, aké namieta v ústavnej sťažnosti. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o dovolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu tak vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k rozsudku krajského súdu.

19. V rozsahu proti rozsudku najvyššieho súdu je ústavná sťažnosť zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá. Z hľadiska ústavného posúdenia tohto rozsudku treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť dovolania a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby táto interpretácia nebola svojvoľná, ale i formalistická a aby bola čo najústálenejšia (II. ÚS 65/2010).

20. Ústavný súd nevykladá iné ako ústavné zákony, a preto musí preskúmať len to, či sa tieto zákony nevyložili spôsobom, ktorý je arbitrárny alebo ústavne neudržateľný pre zjavné pochybenia alebo omyly v posudzovaní obsahu takýchto právnych úprav. Ústavný súd za protiústavné považuje tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (I. ÚS 301/06). Rovnako o takýto stav ide aj vtedy, ak závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 352/06). Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že rozhodnutie vnútroštátneho súdu možno považovať za svojvoľné a také, ktoré narúša spravodlivosť konania, iba v prípade, ak sú v ňom vyjadrené dôvody založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe vnútroštátneho súdu, dôsledkom čoho došlo k odopretiu spravodlivosti (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

21. Prvý okruh podstatu zamietnutia žaloby nevystihujúcich odvolacích, dovolacích a sťažnostných námietok sťažovateľa sa týka nesúhlasu so záverom súdov o nedostatku jeho vecnej legitímácie. Treba zdôrazniť, že odôvodnenia rozsudkov okresného a krajského súdu tvoria jeden celok. V ich súhrne je zdôvodnenie záveru o nedostatku vecnej legitímácie sťažovateľa dostatočné. Ich právny

záver o nedostatku vecnej legitímácie bol výsledkom nie jednej, ale troch právnych úvah. Prvej, že žalovaný štát ako dlžník nie je oprávnený namietať neplatnosť zmluvy o postúpení, keďže pri preukazovaní postúpenia pôvodným veriteľom sa nemôže dožadovať predloženia zmluvy o postúpení. Druhej, že oznámenie pôvodného veriteľa o postúpení pohľadávky dlžníkovi zakladá vecnú legitímáciu nového veriteľa vymáhať pohľadávku bez potreby riešiť platnosť zmluvy o postúpení pohľadávky ako otázku predbežnú. Tretej, že zápis žalovanej pohľadávky do súpisu majetku úpadcu nepreukazuje vlastníctvo úpadcu. Preto je vo vzťahu k dovolacej námietke nedostatočného zdôvodnenia záveru o nedostatku vecnej legitímácie sťažovateľa správne konštatovanie najvyššieho súdu, že okresný a krajský súd tento záver dostatočne odôvodnili.

22. Sťažovateľ vo svojej argumentácii tak pred všeobecnými, ako aj ústavným súdom opomína zohľadniť, že krajský súd sa potvrdením správnosti právneho záveru okresného súdu stotožnil aj s jeho odôvodnením nedostatku vecnej legitímácie. Tým sa toto zdôvodnenie okresného súdu implicitne stalo súčasťou odôvodnenia odvolacieho rozsudku a právneho posúdenia krajského súdu. So žalovaným štátom namietanou neplatnosťou postúpenia sa okresný súd vysporiadal. Hoci nie vecne, teda či bolo postúpenie pohľadávky platné, ale vysporiadal sa a odôvodnil, prečo nemôže otázku platnosti postúpenia riešiť ako predbežnú. Právne posúdenie krajského súdu tak bolo založené aj na pre zamietnutie žaloby rozhodujúcim právnom závere okresného súdu, že nemôže posudzovať neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, nesprávnosť ktorého sťažovateľ v dovolaní nenamietal. Namiesto toho v dovolaní namietol nesprávnosť len tej právnej úvahy, ktorú krajský súd v nadväznosti na odvolaciu argumentáciu sťažovateľa v odôvodnení rozsudku výslovne riešil (zápis žalovanej pohľadávky do súpisu majetku úpadcu nepreukazuje jeho vlastníctvo).

23. Krajskému súdu možno vytknúť, že vecnejšie nereagoval na jediný rozvinutý argument, ktorým sťažovateľ v dovolaní dôvodil nesprávnosť právneho záveru okresného súdu o nedostatku vecnej legitímácie, že zápis pohľadávky do súpisu majetku úpadcu preukazuje vlastníctvo úpadcu k pohľadávke a vecnú legitímáciu sťažovateľa. Strohú konštatáciu krajského súdu o účelovom odvolacom argumente dostatočne a právne správne doplnil najvyšší súd, keď vecne zodpovedal sťažovateľom nastolenú dovolaciu otázku o vecnej legitímácii, hoci len od vyriešenie tejto otázky nezávisel záver súdov o nedostatku vecnej legitímácie sťažovateľa. Právny záver najvyššieho súdu, že súpis majetku má len účinky, ktoré mu výslovne zákon o konkurze priznáva, medzi ktoré nepatrí nadobudnutie vlastníctva k zapísanému majetku, nie je mylný. Nesprávnosť odôvodnenia tohto právneho záveru najvyššieho súdu sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ani nenamietal.

24. Sťažovateľ v dovolaní neupriamil pozornosť odvolacieho súdu na právne úvahy okresného súdu, ktoré vyústili do záveru o nedostatku jeho vecnej legitímácie. Sťažovateľ nesprávnosť právneho záveru okresného súdu o nedostatku jeho vecnej legitímácie na troch stranách odvolania dôvodil len tým, že vlastníctvo úpadcu k žalovanej pohľadávke preukazuje jej zápis do súpisu majetku. Pomedzi to uviedol len to, „že postúpenie pohľadávky mal súd povinnosť skúmať vzhľadom k námietkam žalovaného“. Táto časť jednej vety sama osebe nevyjadrovala ani len to, čo mal súd povinnosť skúmať (platnosť zmluvy o postúpení), nie ešte to, čo bolo pre záver okresného súdu o nedostatku vecnej legitímácie rozhodujúce. Preto nemožno krajskému súdu vyčítať, že na túto pol vetu z desať stranového odvolania nereagoval, keď z nej nebolo dostatočne zistiteľné, čo konkrétne mal podľa sťažovateľa súd pri postúpení vzhľadom na rovnako nekonkretizované námietky žalovaného skúmať. No so sťažovateľom treba súhlasiť v tom, že konštatovanie krajského súdu, že žalovaný štát prevod pohľadávky nespochybnil, je v rozpore s vyjadreniami žalovaného.

25. Najvyšší súd na nepravdivé konštatovanie krajského súdu, že žalovaný prevod pohľadávky nespochybnil, nemusel pri posudzovaní prípustnosti dovolacieho dôvodu zmätočnosti osobitne reagovať. Hoci sťažovateľ v dovolaní tvrdil, že toto konštatovanie krajského súdu nezodpovedá skutočnosti, tak len z toho nemožno zistiť, či, na čo a prečo malo podľa sťažovateľa toto konštatovanie v spojení s odôvodnením okresného súdu nejaký vplyv. Sťažovateľ netvrdil, že zmätočne vyznieva konštatovanie krajského súdu, keď súhlasil s odôvodnením okresného súdu o tom, že sťažovateľ nie je vecne legitimovaný za súčasného konštatovania, že žalovaný platnosť postúpenia nespochybnil, hoci okresný súd pri závere o nedostatku vecnej legitimácie vychádzal z opačného zistenia, t. j. že žalovaný platnosť postúpenia spochybnil. Netvrdil ani to, že toto konštatovanie krajského súdu spôsobuje nepreskúmateľnosť odôvodnenia, keď z častí, ktoré konštatovaniu predchádzali a po ňom nasledovali, nemožno zistiť, že či, a ak áno, ako by právny názor krajského súdu ovplyvnila skutočnosť, že žalovaný platnosť postúpenia spochybnil.

26. Najvyššiemu súdu nemožno vyčítať, že v 40-stranovom zhľuku neprehľadného dovolacieho textu výslovne na túto pre rozhodnutie o dovolaní v nadväznosti na rozhodujúce právne závery súdov nepriliehavé vymedzenie dovolacích dôvodov nepodstatnú námietku nezareagoval. Úlohou najvyššieho súdu nie je dotvárať dovolacie námietky. K tomu možno doplniť, že sťažovateľ z poukazu na nepravdivú konštatáciu krajského súdu o nespochybnení platnosti postúpenia žalovaným vyvodzoval len to, že súdy mali vychádzať z medzi stranami nesporného tvrdenia, že vecne legitimovaný je úpadca. Sťažovateľ tvrdil, že žalovaný namietnutím neplatnosti zmluvy o postúpení súhlasil s tým, že vecne legitimovaný je úpadca, s čím úpadca súhlasil zápisom žalovanej pohľadávky do súpisu majetku. Toto východisko sťažovateľa je mylné. Na to možno vzťahovať konštatáciu najvyššieho súdu v časti odôvodnenia otázky o vecnej legitimácii, že súd otázku vecnej legitimácie rieši aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta. Z toho vyplýva, že záver súdu o tom, či je strana vecne legitimovaná, nie je výsledkom tvrdení strán, ale právneho posúdenia rozhodujúcich okolností. Východisko sťažovateľa, ktorého správnosť sa snažil v dovolaní podporiť poukazom na nepravdivú konštatáciu krajského súdu, tak najvyšší súd, hoci nie priamo v nadväznosti na túto konkrétnu argumentáciu sťažovateľa, označil za nesprávne.

27. Sťažovateľ námietky týkajúce sa procesu rozhodovania o jeho návrhu na zmenu žalobcu v odvolaní proti rozsudku okresného súdu neuplatnil. Sťažovateľ odvolanie neodôvodnil odvolacím dôvodom porušenia jeho procesných práv v miere porušenia práva na spravodlivý proces a ani argumentáciou, že okresný súd o návrhu na zmenu žalobcu rozhodol počas prerušeného konania a so sťažovateľom ako správcom počas tohto rozhodovania nekonal. Preto krajský súd nemal dôvod sa k týmto námietkam vyjadrovať. I napriek tomu, že tieto námietky sťažovateľ neuplatnil v odvolaní, sa s námietkou, ktorá mohla zasiahnuť do práva sťažovateľa na spravodlivý proces, najvyšší súd vysporiadal. K tomu najvyšší súd správne uviedol, že vada, keď okresný súd pri rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu nekonal so sťažovateľom ako správcom úpadcu, bola zhojená, keď mu okresný súd po doručení súhlasu s pokračovaním v konaní doručil uznesenie o nevyhovení návrhu na zmenu žalobcu. Preto hoc nesprávnym, no neskoršie napraveným postupom okresného súdu nebol sťažovateľ ukrátený na svojich procesných právach.

28. Sťažovateľ tvrdí, že tento nesprávny procesný postup okresného súdu zasiahol do jeho procesných práv porušením dvojinštančnosti konania. S tým nemožno súhlasiť. Najvyšší súd sťažovateľovi ozrejmil, že po doručení uznesenia okresného súdu o nevyhovení návrhu na zmenu žalobcu vydaného podľa v tom čase účinného Občianskeho súdneho poriadku mohol proti nemu,

ak s ním nesúhlasil, podať odvolanie, čo pochopiteľne pri rozhodnutí potvrdzujúcom jeho predstavu o vlastníctve pohľadávky neurobil. K tomu možno doplniť, že ak by okresný súd o návrhu na zmenu žalobcu rozhodol opätovne po doručení súhlasu sťažovateľa s pokračovaním v konaní tak, ako sťažovateľ tvrdí, že mal okresný súd postupovať, tak by o tom rozhodol uznesením, proti ktorému podľa CSP odvolanie prípustné nie je. Sťažovateľ by tak mohol nesprávnosť postupu okresného súdu v súvislosti s rozhodnutím o návrhu na zmenu žalobcu namietat rovnako ako teraz až v odvolaní proti konečnému rozsudku.

29. Druhý okruh sťažnostných námietok, ktoré sú opakovaním odvolacej a dovolacej argumentácie, sa týka nedostatočne a nesprávne odôvodneného záveru súdov o neexistencii príčinnej súvislosti medzi nezákonnými rozhodnutiami a škodou sťažovateľa. Pri posúdení toho, či sa najvyšší súd ústavne konformne vysporiadal s dovolacími námietkami sťažovateľa o príčinnej súvislosti, treba vychádzať z toho, že žaloba sťažovateľa bola zamietnutá pre nedostatok jeho vecnej legitímácie. Nadbytočná, no v nadväznosti na záväzný právny názor dovolacieho súdu pochopiteľná konštatácia súdov o nemožnosti žalobe vyhovieť aj pre neexistenciu príčinnej súvislosti nebola rozhodujúca pre zamietnutie žaloby sťažovateľa. Preto si sčasti nie zjavne nelogická právna argumentácia sťažovateľa, ktorou spochybňoval správnosť právneho záveru dovolacieho súdu zo zrušujúceho uznesenia, nevyžadovala adresnejšie protiargumenty zo strany najmä krajského súdu. Preto možno súhlasiť so stručným konštatovaním najvyššieho súdu, že z odôvodnení rozsudkov okresného a krajského súdu je dostatočne zrejmé zdôvodnenie nie rozhodujúceho záveru pre zamietnutie žaloby sťažovateľa o neexistencii príčinnej súvislosti. Okresný a krajský súd, rešpektujúc právny záver dovolacieho súdu, len doplňujúco konštatovali, že vyhoveniu žaloby bráni aj falošné označenie nezákonne zaistených balení liehu.

30. Možno súhlasiť so záverom najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolacích otázok sťažovateľa o príčinnej súvislosti, keďže od ich vyriešenia nezáviselo rozhodnutie krajského súdu, pre ktoré bolo rozhodujúce právne posúdenie vecnej legitímácie sťažovateľa. No jeho zdôvodneniu možno vytknúť dve sťažovateľom v ústavnej sťažnosti nenamietané konštatovania, ktoré nemali vplyv na správnosť záveru o neprípustnosti týchto otázok. Keďže najvyšší súd právnu otázku o vecnej legitímácii sťažovateľa zodpovedal, tak jeho konštatácia, že hoci krajský súd poukázal na neexistenciu príčinnej súvislosti, tak ak by aj existovala, tak by sťažovateľ pre nedostatok vecnej legitímácie so žalobou úspešný nebol, mala nasledovať, a nie predchádzať zodpovedaniu otázky o vecnej legitímácii. Pretože v prípade vecného preskúmania správnosti záveru krajského súdu o vecnej legitímácii sťažovateľa najvyšším súdom táto konštatácia najvyššieho súdu o rozsudku krajského súdu platí len vtedy, ak sa najvyšší súd stotožní s právnym záverom krajského súdu o nedostatku vecnej legitímácie. Takto zdôvodnenému záveru o neprípustnosti otázok o príčinnej súvislosti tak malo predchádzať zodpovedanie otázky o vecnej legitímácii, a nie naopak. Pretože ak by najvyšší súd dospel k záveru o existencii vecnej legitímácie sťažovateľa, tak by sa rozhodujúcou stala otázka existencie príčinnej súvislosti.

31. Najvyššiemu súdu možno vytknúť konštatovanie, že dovolacie otázky o príčinnej súvislosti neboli spôsobilé prispieť k priaznivejšiemu výsledku sporu pre sťažovateľa. Spôsobilosť dovolacej otázky prispieť k priaznivejšiemu výsledku sporu pre dovolateľa nie je podmienkou prípustnosti dovolania a najvyšší súd má právne otázky zodpovedať, aj keby ich zodpovedal rovnako ako krajský súd a pre dovolateľa nepriaznivo. No toto konštatovanie treba vykladať v spojení s predchádzajúcou vetou najvyššieho súdu, že ak by aj príčinná súvislosť existovala, tak by

sťažovateľ pre nedostatok vecnej legitímácie so žalobou úspešný nebol, a to tak, že zodpovedanie otázok o príčinnej súvislosti, či už v prospech, alebo neprospech sťažovateľa, by nebolo spôsobilé ovplyvniť záver rozhodujúci pre zamietnutie žaloby – nedostatok vecnej legitímácie sťažovateľa. To potvrdzuje, že presvedčivejšej štruktúre odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu by prispelo, ak by záveru o neprípustnosti otázok o príčinnej súvislosti zodpovedanie otázky o vecnej legitímácii predchádzalo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu